

gjennom sikkerhetskontrollen på flyplasser, men det er mulig at metallkannen på pacemakeren din kan utløse alarmer. Om dette skulle hende, forklarer du sikkerhetsvakten at du har pacemaker/ICD/CRT, og viser frem ditt internasjonale bevis. Dette er noe sikkerhetsvakten er vant med.

RESULTATET AV BEHANDLINGEN

Ved utreise får du en legesamtale med informasjon om resultat og videre oppfølging og kontroll av generatoren. Du blir innkalt til kontroll etter ca. 2-6 uker. Kontrollene skjer enten ved det sykehuset som har operert deg eller ved ditt lokalsykehus. Ta kontakt med ditt lokale sykehus dersom du ikke blir innkalt.

BIVIRKNINGER OG KOMPLIKASJONER

Komplikasjoner til operasjonen er sjeldne, men det som kan oppstå er:

- Blødning i operasjonssåret
- Økende hevelse eller smerte fra operasjonssåret
- Feber
- Økende svimmelhet eller besvimelse

Dersom noe av dette skulle oppstå innen de første 14 dagene skal du ta kontakt med sykehuset som opererte deg.

Utover dette må du ta kontakt med fastlege/legevakt for vurdering.

OUS, Ullevål:

Pacemaker- og ICD-senteret
Postboks 4956 Nydalen
0424 Oslo

Besøksadresse:

Kirkeveien 166, Oslo

Telefon: 22 11 92 03

Telefontid: kl 13-15

Fax: 23 01 60 90

Utgiver:

Oslo universitetssykehus

1. utgave

Mai 2016

Skrevet av: Helén Grue Storaker, Ida Aas, Hege Merete Hagen og Cecilie Haug Eriksson.

Revidert:

Godkjent av: Torbjørn Holm; overlege/dr.med (Rikshospitalet) og Thomas M. Knutsen; overlege (Ullevål)

2. utgave April 2020

Revidert:

Godkjent av: Paul Vanberg; overlege (Ullevål), Hege Merethe Hagen; seksjonsleder Pacemaker og ICD senteret (Ullevål).

OUS, Rikshospitalet:

Kardiologisk avdeling
Postboks 4950 Nydalen,
0424 Oslo

Besøksadresse:

Sognsvannsveien 20, Oslo

Telefon: 23 07 32 73

Telefontid: kl 09-11

Fax: 23 07 06 50

GENERATORBYTTE AV PACEMAKER/ICD/CRT

PASIENTINFORMASJON

**Oslo universitetssykehus
Ullevål - Rikshospitalet**

GENERATORBYTTE AV PACEMAKER/ICD/CRT

-Bytte av batteri

HVORFOR GJENNOMFØRES BEHANDLINGEN?

Generatoren (batteriet) i din pacemaker/hjertestarter/hjertesvikpacemaker har begrenset levetid. Det må derfor byttes innimellom. Levetiden er avhengig av hvor mye generatoren er i bruk.

Vanligvis blir bare generatoren skiftet, mens ledningen(e) beholdes.

FØR BEHANDLINGEN

Du skal faste fra midnatt dagen før operasjonen. Vanligvis kan du ta de faste medisinene dine på morgenen, med litt vann. Hvis du bruker blodfortynnende medisiner som Marevan®, Pradaxa®, Xarelto® eller Eliquis® gjelder egne regler, hør med legen/sykepleieren din. Du må dusje/vaske deg godt kvelden før eller om morgenen operasjonsdagen. Ved behov skal brystet barberes til under brystvortene, samt et område på 10x20cm på fremsiden av høyre lår. Sykepleier vil legge inn en kanyle (hult plastrør) på hånden/armen din i forkant av behandlingen, slik at du kan få avslappende/smertestillende medikamenter direkte i blodet. Du kan ha på deg ren sykehusskjorte, rent undertøy og rene sokker. Smykker, klokke etc. må tas av.

HVORDAN FOREGÅR BEHANDLINGEN?

På operasjonsdagen hentes du og kjøres i seng til operasjonsstuen. Der blir du lagt på en benk og blir dekket over med sterile duker, unntatt ved hodet. Du vil være våken, og både lege og sykepleiere snakker med deg og forklarer hva som skjer underveis. Du vil få antibiotika intravenøst for å forebygge infeksjon. Legen setter lokalbedøvelse i området der generatoren ligger og skjærer et 4-5cm langt snitt i huden. Så fjernes den gamle generatoren og blir erstattet med en ny. Til slutt sys huden sammen over generatoren, og det settes på en kompresjonsbandasje. Operasjonen tar vanligvis under 30 min.

ETTER BEHANDLINGEN

Når operasjonen er ferdig blir du kjørt i seng tilbake til sengeposten. Sykepleier måler blodtrykk og kobler i noen tilfeller på en liten boks, telemetri, slik at hjerterytmen overvåkes. Du må holde sengen i 4-6 timer og unngå store bevegelser med den venstre armen. Etter dette kan du stå opp, men ta det rolig. Vanligvis får du spise og drikke med en gang. Du vil få antibiotika for å forebygge infeksjon/betennelse.

Hvor lenge man er innlagt vil variere fra pasient til pasient, alt fra utskrivelse samme dag, til dagen etter. Før hjemreise vil innstillingene på generatoren justeres, slik at den passer best mulig til deg. Sykepleier fjerner kompresjonsbandasjen og ser at såret ser fint ut. Operasjonssåret vil kunne være litt ubehagelig mens det leges. Paracetamol vil som regel være tilstrekkelig som smertebehandling.

Du skal bruke armen på operert side som normalt. Dette er viktig slik at den ikke stivner til. Inntil såret er grodd (etter ca. 14 dager), skal du ikke overdrive høy armføring og avstå fra tunge løft/ryggsekk. Når såret er grodd vil man igjen leve et vanlig aktivt liv. Du kan gjenoppta seksuell aktivitet. Skigåing og styrketrening må du vente med i 6 uker etter operasjonen. Normal fysisk anstrengelse og trening er normalt gunstig for hjertet ditt. Fysisk aktivitet må tilpasses den enkelte pasient. Spør sykepleieren/legen som kontrollerer deg om dette.

De fleste sting absorberes av seg selv og trenger ikke fjernes. Eventuelle sting/agraffer i operasjonssåret som ikke forsvinner av seg selv fjernes etter 14 dager. Hør med lege/sykepleier før hjemreise om hvilke sting du har.

Du skal unngå å dusje/få vann på operasjonsområdet de første 14 dagene for å forhindre infeksjon. Du kan dusje fra livet og ned. Karbad, badstue, bading i basseng og sjø må du avstå fra i 4-6 uker etter operasjonen. Før hjemreise får du en liten bandasje over operasjonssåret. Denne bandasjen kan fjernes etter 14 dager, og skal ikke skiftes før dette. For at arret skal bli penest mulig kan du sette på en tape/strips (anbefales silikontape) som holder det sammen i ytterligere 14 dager, samt skjerme det for direkte sollys de første 3-6 månedene.

Du skal alltid huske å informere behandlende lege og annet helsepersonell om din pacemaker, slik at de kan ta sine forhåndsregler ved bruk av elektromedisinsk utstyr. MR-undersøkelse kan du vanligvis ta når du har pacemaker/ICD/CRT som har et MR-kompatibelt system. De aller fleste tekniske hjelpemidler i hjemmet er ufarlige. Mobiltelefon bør brukes og oppbevares minst 20-25 cm fra generatoren.

Mobiltelefoner vil ikke gjøre noen skade, men kan få den til å oppføre seg rart. I utlandet vil de fleste sykehus kunne kontrollere din pacemaker/ICD/CRT. Sørg alltid for å ha med deg et internasjonalt bevis (Norwegian Pacemaker Registry). Dette beviset får du fra sykehuset. Det er trygt for pasienter med pacemaker/ICD/CRT å gå